
HOF VAN CASSATIE 15 FEBRUARI 2019

VERZEKERINGEN

Landverzekeringsovereenkomst – Schadeverzekering – Aansprakelijkheidsverzekering – Rechtstreekse vordering – Artikel 150, eerste lid W.Verz. – Aansprakelijkheid van de verzekerde – Opeisbare schuldvordering

Uit artikel 150, eerste lid W.Verz. volgt dat de benadeelde in de regel slechts een eigen recht tegen de aansprakelijkheidsverzekeraar heeft wanneer de verzekerde aansprakelijk is voor de door de benadeelde geleden schade en in de mate van deze aansprakelijkheid, en de benadeelde hierover over een opeisbare schuldvordering tegen de verzekerde beschikt.

ASSURANCES

Contrat d'assurance terrestre – Assurance de dommages – Assurance responsabilité – Action directe – Article 150, alinéa 1er, loi relative aux assurances – Responsabilité de l'assuré – Créance exigible

Il s'ensuit de l'article 150, alinéa 1er, de la loi relative aux assurances qu'en principe la personne lésée n'a de droits propres contre l'assureur RC que si l'assuré est responsable du dommage subi par la personne lésée, dans la mesure de cette responsabilité, et si la personne lésée a une créance exigible contre lui.

Protect NV / Inmaty NV

Zet: E. Dirix (sectievoorzitter als voorzitter), K. Mestdagh, G. Jocqué, B. Wylleman en K. Moens (raadsheren)

OM: Ch. Vandewal (advocaat-generaal)

Pl.: Mr. J. Verbist

Zaak: C.18.0444.N

(...)

II. Cassatiemiddel

De eiseres voert in haar verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. Feiten en voorafgaande rechtspleging

De feiten en de voorafgaande rechtspleging kunnen als volgt worden samengevat:

- de verweerster heeft als bouwheer een nieuwbouwwoning laten oprichten waarbij de BVBA Bouwonderneming LVM is opgetreden als algemene aannemer en de BVBA Architectenbureau FVD als architect;
- bij een afzonderlijke overeenkomst deed de verweerster een beroep op BVBA Blade als tekenbureau, met inbegrip van de stabiliteitsstudie;
- BVBA Blade liet de stabiliteitsstudie uitvoeren door het studiebureau C. BVBA;
- na een procedure in kortgeding en deskundigenonderzoek, ging de verweerster over tot dagvaarding van de BVBA Blade teneinde vergoeding te verkrijgen van de schade ontstaan aan de nieuwbouwwoning;
- BVBA Blade dagvaardde het studiebureau C. BVBA en diens verzekeraar, de eiseres, in tussenkomst;
- het beroepen vonnis oordeelde dat het studiebureau C. BVBA aansprakelijk is voor de schade als uitvoerder van de stabiliteitsstudie, samen met het tekenbureau Blade aan wie de verweerster de opdracht had toevertrouwd;

– tevens werd geoordeeld dat het studiebureau C. BVBA geen rechtstreekse contractpartij is van de verweerster en bijgevolg niet op contractuele basis kan worden aangesproken terwijl evenmin een buitencontractuele fout is aangetoond, en verder dat de verweerster wel beschikt over een eigen recht tegen de verzekeraar van het studiebureau C. BVBA en deze laatste dus rechtstreeks kan worden aangesproken door de verweerster;

– het hoger beroep van de eiseres tegen het beroepen vonnis werd ongegrond verklaard bij het bestreden arrest.

IV. Beslissing van het Hof**Beoordeling**

1. Krachtens artikel 150, eerste lid wet verzekeringen 2014 geeft de aansprakelijkheidsverzekering de benadeelde een eigen recht tegen de verzekeraar.

Hieruit volgt dat de benadeelde tegen de verzekeraar van de beweerd aansprakelijke niet meer noch andere rechten kan doen gelden dan die welke hij tegen de aansprakelijke zelf kan laten gelden. De benadeelde heeft bijgevolg in de regel slechts een eigen recht tegen de verzekeraar wanneer de verzekerde aansprakelijk is voor de door de benadeelde geleden schade en in de mate van deze aansprakelijkheid, en de benadeelde hiervoor over een opeisbare schuldvordering tegen de verzekerde beschikt.

2. De appelrechter stelt vast en oordeelt dat:

- de eiseres de aansprakelijkheidsverzekeraar is van het studiebureau C. BVBA;

- dit studiebureau onderaannemer is van de verweerster waardoor deze laatste geen rechtstreeks vorderingsrecht heeft tegen het studiebureau;
 - de aansprakelijkheid van het studiebureau C. BVBA voor de schade veroorzaakt aan de verweerster vaststaat;
 - de verweerster de enige benadeelde is voor de door het studiebureau C. BVBA als onderaannemer berokkende schade.
3. De appelrechter die oordeelt dat de verweerster geen opeisbare schuldvordering heeft tegen het studiebureau C. BVBA, verzekerde van de eiseres, en de rechtstreekse vor-

dering van de verweerster tegen de eiseres gegrond verklaart omdat de aansprakelijkheid van het studiebureau voor de door haar aan de verweerster veroorzaakte schade vaststaat, verantwoordt zijn beslissing niet naar recht.

Het middel is gegrond.

Dictum

Het Hof,

(...)

Noot

Heeft het eigen recht van de benadeelde tegen de aansprakelijkheidsverzekeraar een autonoom karakter, los van de schuldvordering van de benadeelde tegen de aansprakelijke verzekerde?

Jean Rogge¹

1. *De feiten.* Een bouwheer van een nieuwbouwwoning sluit een afzonderlijke overeenkomst met een tekenbureau die (in onderaanneming) de stabiliteitsstudie liet uitvoeren door een studiebureau.

Na deskundigenonderzoek dagvaardt de bouwheer het tekenbureau aan wie hij de opdracht had toevertrouwd ten einde vergoeding te verkrijgen van de schade ontstaan aan de nieuwbouwwoning.

2. *Het beroepen vonnis.* Het hof van beroep te Gent had in zijn arrest van 22 september 2017 het hoger beroep van de bouwheer tegen het beroepen vonnis ongegrond verklaard. Het beroepen vonnis had geoordeeld: 1) dat het studiebureau aansprakelijk is voor de schade als uitvoerder van de stabiliteitsstudie, samen met het tekenbureau, en 2) dat het studiebureau geen rechtstreekse contractpartij is van de bouwheer en bijgevolg niet op contractuele basis kan worden aangesproken terwijl evenmin een buitencontractuele fout is aangetoond, en verder 3) dat de bouwheer wel beschikt over een eigen recht tegen de verzekeraar van het studiebureau en het studiebureau dus rechtstreeks kan worden aangesproken door de bouwheer.

3. *De vraagstelling.* De vraag die zich hier stelt, is te weten of de bouwheer over een eigen recht beschikt tegen de verzekeraar van het studiebureau, en of dit eigen recht een autonoom karakter heeft, losgekoppeld van de schuldvordering van de bouwheer tegen het studiebureau. Daarbij onder-

zoeken we of de bouwheer een aansprakelijkheidsvordering kan laten gelden op het studiebureau.

4. *De quasi-immuniteit van het studiebureau tegenover de bouwheer.* Het tekenbureau heeft als contractuele schuldenaar van de bouwheer, medecontractant van het hoofdcontract, de opdracht die hem was toevertrouwd, laten uitvoeren door een onderaannemer, het studiebureau dat geen partij was bij het hoofdcontract.

Volgens de leerstukken van het samenloopverbod en de quasi-immuniteit van de uitvoeringsagent geniet het studiebureau van een extracontractuele quasi-immuniteit. Hierdoor kan de contractuele fout die het studiebureau begaat in het kader van zijn contract met zijn opdrachtgever, het tekenbureau, niet door de bouwheer, medecontractant van deze opdrachtgever, worden ingeroepen als een onrechtmatige daad in de zin van artikel 1382 BW.

De benadeelde-bouwheer heeft dus geen vordering tegen het studiebureau omdat op basis van deze leerstukken er geen contractuele aansprakelijkheid noch een extracontractuele aansprakelijkheid van het studiebureau (tenzij in geval van een misdrijf) ten aanzien van de benadeelde bouwheer is².

Het beroepen vonnis kende de vordering van de bouwheer tegen het studiebureau toe in strijd met het standpunt van het Hof van Cassatie in zijn stuwadoorsarrest van 7 december 1973³ en in zijn *Tiercé Franco-belge*-arrest van 29 september 2006⁴ dat de extracontractuele vordering van

¹ ULB, advocaat bij de balie te Brussel.

² Zie o.m. H. BOCKEN, I. BOONE m.m.v. M. KRUIHOF, *Inleiding tot het schadevergoedingsrecht*, Brugge, die Keure, 2014, nr. 64, p. 42.

³ *Pas.* 1974, I, 376, *RW* 1973-74, 1597, noot J. HERBOTS, *RGAR* 1974, 9.317, noot J.-L. FAGNART.

⁴ *Pas.* 2006, I, p. 1911, *RW* 2006-07, 1717, noot A. VAN OEVELEN, *NJW* 2006, 946, noot I. BOONE.